

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2021

GENER-MAIG

90 ANYS DE LA
PROCLAMACIÓ DE
LA REPÚBLICA
1931-2021

Seguim recuperant la memòria històrica de Santa Coloma

Tot coincidint amb la commemoració de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma de Gramenet el 27 de gener de 1939, us presentem la vuitena edició del programa de Memòria Històrica a la nostra ciutat. El componen una sèrie de propostes que comprenen la projecció de documentals i pel·lícules, conferències i muntatges teatrals, que posem a la vostra disposició des de la voluntat de crear un marc de debat i de divulgació històrica.

Ens enorgulleix que aquesta programació sigui fruit de la tasca conjunta de la regidoria de Memòria Històrica amb les entitats de la ciutat, a les quals agraïem de tot cor la molt valuosa contribució i el seu suport en un context molt complex com el que estem vivint.

No deixarem de treballar conjuntament en la difusió de la nostra història recent, en la reivindicació de les persones i col·lectius que van lluitar –i en no pocs casos van perdre les seves vides– per les llibertats, tot redoblant la pedagogia sobre els perills de la repressió i el totalitarisme.

Les activitats incloses en el programa, com no pot ser d'una altra manera, es duran a terme amb totes les garanties de preservació de la salut i la seguretat de les persones. Us convidem a gaudir-les i a participar dels espais de reflexió, tan necessària en aquests dies.

Núria Parlon Gil
Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

Fotografia de la portada de Carlos Pérez de Rozas (Arxiu Fotogràfic de Barcelona). Per la Festa Major de 1934, el 4 de setembre, a Santa Coloma es va enlairar un globus que simbolitzava el bust de la República

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2021 GENER-MAIG

Dimarts 26 de gener, 18 h
Obertura al públic de l'exposició "El farcell de la postguerra. Quan la gana aguditza l'enginy" (fins al 21 de març)

L'exposició mostra com es va alimentar la població des de la fi de la Guerra Civil, el 1939, fins a la fi de l'autarquia, l'any 1951, i vol retre un homenatge a totes aquelles famílies que van viure una de les etapes més dures i llargues del nostre país, quan l'enginy va ser, en moltes ocasions, un recurs per poder sobreviure. La mostra està dividida en deu àmbits on hi són presents l'Auxili Social, les cartilles de racionament, l'estraperlo, el problema de la salut, l'economia domèstica o els receptaris de subsistència, entre altres.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. Pau Casals, s/n)
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Museu Torre Balldovina

Dimecres 27 de gener, tot el dia
Acte simbòlic en commemoració del Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust i de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma

Acte simbòlic, impulsat per l'Amical de Mauthausen al nostre territori, en el qual convidem a la ciutadania a col·locar una espelma en l'escultura-memorial dedicada als deportats als camps d'extermini nazis ubicada als Jardins del Museu Torre Balldovina.

Així la ciutat se suma a aquesta proposta d'àmbit mundial d'encendre una espelma davant d'un espai de memòria, fer una foto o

gravar un vídeo (de pocs segons) durant la setmana del 25 al 30 de gener i penjar-la a les xarxes socials amb els hashtag #HolocaustMaiMés, #XarxaMaiMés, #SiguesLLumEnmigdeLaFoscor, #BeTheLightInTheDarkness.

Aquest acte commemoratiu, també servirà per no oblidar l'entrada de les tropes feixistes a Santa Coloma el dia 27 de gener de 1939, i recordar així també, totes les víctimes que la dictadura va ocasionar al nostre país.

Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma i Amical de Mauthausen

Del 8 al 26 de febrer

Exposició Itinerant "Abans i després de Stonewall"

Els aldarulls de Stonewall van ser una sèrie de conflictes violents entre la comunitat

homosexual i la policia a la ciutat de Nova York. "Stonewall", que és com sovint es fa referència al seguit d'aldarulls, es considera el punt d'inflexió per als moderns moviments en pro dels drets dels homosexuals arreu del món. Va ser el primer cop que un nombre significatiu d'homosexuals s'oposaven a ser arrestats.

L'exposició es podrà veure a peu de carrer, ja que s'aprofitaran les vidrieres de l'exterior de les biblioteques per exhibir aquesta mostra.

Lloc: Biblioteca del Fondo (c/ Massenet, 28), del 8 al 12 de febrer, i Biblioteca Singuerlín-Salvador Cabré (Pl. Sagrada Família, s/n), del 15 al 26 de febrer.

Organitza: Entenem Santa Coloma

Dimecres 3 de febrer, 18 h

Conversa literària "La Memòria. Més enllà de l'oblit, el llegat de les dones republicanes"

Maria Ángeles Cabré, escriptora i directora de l'Observatori Cultural de Gènere, i Antonina Rodrigo, crítica literària, escriptora i pionera en la recupera-

ció de la Memòria Històrica de les dones, duran a terme una conversa literària sobre la qüestió de les dones republicanes i el seu llegat actual, destacant la

importància dels papers que aquestes van jugar tant durant la República i la Guerra Civil com en etapes posteriors durant el franquisme i la Transició.

La presentació de l'acte anirà a càrrec de Núria Parlon, alcaldessa de Santa Coloma.

Lloc: La Ciba (Pg. Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: martinezs@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/Republicanes-Memoria>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dimarts 16 de febrer, 18 h

Diàleg-taller en línia "Lesbianes, del somni republicà a l'exili interior"

En el marc d'aquesta activitat, des de l'associació VisibLESntk, us proposem un recorregut per la vida i l'obra d'algunes de les dones republicanes més rellevants, condemnades, posteriorment per la dictadura, a viure el seu amor en la clandestinitat. La dictadura franquista va suposar un pas enrere pel que fa als drets de les dones i a les llibertats de la comunitat LGTBI, que eren totalment inexistents. No només això, qualsevol manifestació d'aquestes llibertats va ser condemnada de manera sistemàtica, fet que va obligar a viure de manera clandestina a persones homosexuals i fins i tot les va condemnar a l'exili.

Lloc: activitat en línia <https://meet.jit.si/Lesbianes-Republicanes>

Organitza: VisibLESntk, Col·lectiu de Dones Lésbicofeministes

Dimarts 16 de febrer, 18 h
Presentació de la “Guia de lectura de Memòria Històrica i Drets Humans”

Us presentem en línia una nova guia de lectura entorn la Memòria Històrica i Drets Humans. Enguany, el Fons Documental de Solidaritat i Cooperació ha ampliat i actualitzat el seu contingut en publicacions de memòria històrica i drets humans. Us convidem a accedir, consultar i llegir aquests nous llibres que s’afegeixen al catàleg de la Biblioteca Central i que són a disposició de préstec per a tothom.

Fa 20 anys es va crear el Fons Joan Gomis a la Biblioteca Central, un fons específic sobre drets humans, cultura de pau, cooperació i solidaritat amb la fi de fomentar la lectura i el coneixement sobre aquests temes. Sens dubte, la memòria històrica com a gestió del passat –veritat, memòria, justícia i reparació– és essencial per a prevenir violacions dels drets humans futures.

Lloc: Fons documental de Solidaritat i Cooperació
Enllaç: canal de Youtube “Espai per la Pau”

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Fons Documental Joan Gomis-Biblioteca Central

Dimecres 17 de febrer, 18 h
Documental “Las Sinsombrero”. Taula rodona a càrrec de la directora, Tania Balló

Aquest documental és el llegat artístic i intel·lectual de les dones de la Generació del 27. Un recorregut per la vida d’algunes d’elles, les quals van ser referents avantguardistes i van trencar amb les normatives socials i culturals de l’època –que les reduïen als rols d’esposes i mares–, atrevint-se a ser elles mateixes. Posteriorment al visionat del documental, compartirem amb la participació de la directora, Tània Balló, que obrirà una taula rodona sobre l’estat de la qüestió.

Lloc: La Ciba (Pg. Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: martinezs@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/RepublicanesAvantguardes>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Del 24 de febrer al 28 de maig
Presentació del cycle de vídeos “Activistes pels drets Humans a Gramenet, construïm Memòria Històrica”

Aquest projecte constarà d’una sèrie d’enregistraments d’entrevistes a persones de la ciutat.

Algunes d’elles han estat activistes pels drets humans i totes elles han patit d’una manera o altra la seva vulneració. Bona part de les persones entrevistades van patir represàlies per part de la dictadura franquista. Les entrevistes formaran part del material pedagògic que s’oferirà als centres educatius de secundària i batxillerat i centres de formació professional de Santa Coloma, però també tindran projecció pública i serviran com a contingut per al projecte Memorial de Buchenwald 2021. Finalment, també hi participarà el professorat i l’alumnat dels diferents centres.

Les dates de publicació seran les següents:

- 24 de febrer, *Memòria Històrica: dret a la veritat, justícia i reparació*, a càrrec de Felipe Moreno.
- 16 d’abril, Leo Crespo ens parlarà sobre *les dones i la classe treballadora*.
- 28 de maig, Francisco Téllez i Epi Román participaran conjuntament en el vídeo i abordaran la qüestió de *Memòria Històrica*.

Lloc: Fons documental Solidaritat i Cooperació – Biblioteca Central (Jardí de Can Sisteré, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Fons Documental Joan Gomis-Biblioteca Central

Dimecres 24 de febrer, 18 h
Àgora LGTBI. Presentació del programa “Referents”

Aquest programa és un recull de material audiovisual de diferents àmbits artístics i culturals, i un espai d’equitat per a dones i persones LGTBI, que pretén donar veu i visibilitzar les aportacions de diferents erudites que han format part, al llarg de la història, d’aquesta comunitat.

Per assolir la igualtat de drets, llibertats i el reconeixement social del col·lectiu, volem reivindicar la falta de referents culturals LGTBI i defensar la

igualtat d'aquestes persones en un àmbit tradicionalment vinculat als homes, i, sobretot, als homes heterosexuels.

Lloc: activitat en línia <https://meet.jit.si/AgoraLGTBI/Referents>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Àrea LGTBI

Dijous 25 de febrer, 19 h

Taula rodona “Amnistia i Ruptura”, amb la intervenció de Gabriela Serra i Juanjo Gallardo

Els anys 1977 i 1978 van ser anys d'esperança per alguns i de continuïtat del règim per d'altres. La Llei d'Amnistia de 1977 i el pacte Constitucional de 1978 a l'Estat espanyol no van trencar amb el franquisme ni van donar resposta als crims de canvi i transformació per la qual molta gent va estar lluitant. Paral·lelisme que podem trobar amb l'actualitat, quan parlem d'amnistia i de ruptura amb el règim constitucional del 78. Per avançar en l'actualitat cal revisar com s'ha arribat fins aquí i què es va fer i deixar de fer en aquells anys, i molt important, quin paper van jugar els diferents actors socials i polítics. Per això, sota el títol: “Constitució Espanyola, Règim del 78 i procés d'amnistia: ahir i avui”, es vol posar un granet de sorra en la recuperació de la memòria històrica tot situant elements de l'actualitat.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. Santa Coloma, 104)

Inscripcions: gamenet@cup.cat

Organitza: CUP-Gent de Gramenet

Divendres 26 de febrer, 18 h

Exposició en línia “Vacances en Pau”, de Mingo Venero

El 27 de febrer de 1976, va ser proclamada oficialment la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD). Fins llavors havia estat una colònia espanyola, però

en aquella data l'Estat espanyol es va retirar. Proposem presentar aquest vídeo del fotògraf documental Mingo

Venero que recull l'última estada

Fotografia de Mingo Venero

d'infants a SCG en el marc del projecte Vacances en Pau 2019. En el 2020 no han vingut a causa de la pandèmia, en el 2021 desconeixem si es podrà dur a terme a causa de l'agreujament del conflicte entre el Sàhara Occidental i el Regne del Marroc.

Lloc: canal de Youtube “Espai per la Pau”

Organitza: Associació Santa Coloma amb el Sàhara i Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Col·laboren: Plataforma Territorios Libres i Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Fons Documental Joan Gomis-Biblioteca Central

Dijous 4 de març, 19 h

Presentació de l'estudi “Bombardeigs i refugis antiaeris a Gramenet del Besòs 1937-1939”

Presentació del darrer estudi documental i arxivístic sobre els bombardeigs i els refugis antiaeris construïts a Santa Coloma de Gramenet, elaborat entre octubre i novembre de 2020, a partir de la documentació escrita conservada, a càrrec dels historiadors Jose Luis Muñoz i David Torres.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. Pau Casals, s/n)

Inscripció: museutorreballdovina@gamenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Museu Torre Balldovina

Dimecres 10 de març, 19 h

Taula rodona “Processos sumaríssims als alcaldes republicans: el cas de Celestí Boada”

L'alcalde Celestí Boada és una figura republicana de la ciutat sovint oblidada per la memòria històrica colomenca. Com molts d'altres, després de la guerra va romandre al país confiant que com no tenia les mans tacades de sang no patiria la repressió, però

fou executat després d'un procés sumariíssim. La seva trajectòria dins de la ciutat i la seva tasca com a alcalde a finals de la república és clau per entendre l'esdevenir de Santa Coloma després

de la guerra. ERC Gramenet us convida a una taula rodona amb els historiadors Pau Vinyes, Queraft Solé i Juanjo Gallardo, per tractar el seu cas concret i contextualitzar-lo en l'etapa del primer franquisme a Catalunya marcat per la repressió sistemàtica.

Lloc: Centre d'Art Can Sisteré (C/ Sant Carles, s/n)

Inscripcions: aroman@esquerra.cat

Organitza: Grup Municipal Esquerra Republicana

Dissabte 13 de març, 11 h

Presentació de l'ampliació de la senyalització dels refugis antiaeris de Gramenet del Besòs i itinerari

L'any 2017 es van senyalitzar a diferents punts del municipi dotze refugis antiaeris coneguts a partir de les fonts documentals.

L'any 2019, gràcies a les fonts orals, se'n van senyalitzar cinc més. Enguany, després del darrer estudi documental sobre els refugis, coneixem la localització d'alguns refugis més en els quals es col·locaran noves plaques.

Un itinerari per la ciutat ens permetrà conèixer la situació d'alguns d'aquests refugis, dels que ja hi havia senyalitzats i dels nous on s'hi han col·locat plaques.

Lloc de trobada: Museu Torre Balldovina (Pl. Pau Casals, s/n)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Museu Torre Balldovina

Dimecres 17 de març, 18 h

Conferència "Con voz y voto". La conquesta dels drets de les dones a la II República

La proclamació de la II República va significar per a moltes dones assolir els seus anhels de drets i

llibertats. La Constitució republicana va reconèixer, entre d'altres, el dret de les dones al vot, al

divorci o a la protecció laboral, fets que fins aleshores havien estat impensables.

La conferència anirà a càrrec de Carmen Domingo, escriptora, conferenciant, docent i col·laboradora en diversos mitjans de comunicació com "El País" o Radio Nacional.

Lloc: La Ciba (Pg. Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: martinezs@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/Republicanes-Ciudadania>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dimecres 24 de març, 19.30 h

Presentació del llibre "Història" de Jan Vilanova i conferència a càrrec de l'autor "Història, Teatre i Memòria: una amistat possible"

I si, com deia l'historiador Marc Bloch, l'objecte d'estudi de la història no fos el passat, entès com aqüesta acumulació de dades, sinó les persones que el van habitar? Els nostres actes, les nostres llums i ombres.

Aleshores les possibilitats serien infinites.

Aquesta xerrada pretén ser una trobada amb el públic sobre una amistat possible entre la història i el teatre, a partir del procés d'escriptura de l'obra "Història", guanyadora de la Crítica Serra d'Or 2017, finalista dels premis Butaca i publicada per l'editorial Comanegra.

Lloc: Centre d'Art Can Sisteré (C/ Sant Carles s/n)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Dimecres 7 d'abril, 18.30 h

Projecció de pel·lícula "Las Trece Rosas" i debat

"Las Trece Rosas" és el nom col·lectiu que es va donar a un grup de tretze noies, algunes membres

de les Joventuts Socialistes Unificades, afusellades pel règim franquista a Madrid el 5 d'agost de 1939, poc després d'haver-se acabat la Guerra Civil Espanyola. Tenien entre 18 i 29 anys.

El debat serà a càrrec de Núria Parlon, Rosa Barenys i Pilar Molina.

Lloc: Agrupació PSC Santa Coloma (Av. Generalitat, 5)

Inscripcions: scg@socialistes.cat

Organitza: Agrupació PSC Santa Coloma

Dijous 8 d'abril, 19 h

Debat-tertúlia "La importància de les Comissions de Barri en l'etapa final de la lluita contra el franquisme"

En un context de clandestinitat, els militants de partits d'esquerra i gent independent compromesa amb la lluita, decideixen crear grups de coordinació i acció en els diferents barris de la ciutat. Aquestes comissions de barri van tenir no només la funció de coordinar les futures lluites socials, sinó també la deslegitimació de l'ajuntament franquista i presentar-se a si mateixes com a alternativa de poder revolucionari.

Tenim encara molta gent viva que va participar d'aquesta experiència. La pluralitat ideològica pot permetre un interessant debat sobre la funció que van tenir i els objectius que plantejaven.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. Santa Coloma, 104)

Inscripcions: sisquetagramenet@gmail.com

Organitza: Ca la Sisqueta

Dissabte 10 d'abril, 19 h

Documental "Durruti: Hijo del Pueblo" i taula rodona amb el director, Gonzalo Mateos

Aquest documental utilitza diferents recursos audiovisuals com recreacions, animacions, entrevistes a familiars de Durruti i testimonis d'historiadors, sempre des del rigor de la recerca històrica. El film ens endinsa en una trama històrica que va des de la

vaga de l'any 1917 fins a la revolució social de 1936, passant per l'auge de la CNT, els anys del pistolisme patronal, la dictadura de Primo de Rivera i la Segona República.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. Santa Coloma, 104)

Inscripcions: solidaritatobrera.sovb@gmail.com

Organitza: Sindicat d'oficis varis de Solidaritat Obrera Barcelona

Dimecres 14 d'abril, 18 h

Concert poètic "A les dones del 27"

Aprofitant el norantè aniversari de la proclamació de la Segona República, us ferim aquest concert poètic a càrrec de Lucía Sócam, cantautora d'origen sevillà, que ret homenatge a les escriptores silenciades de la Generació del 27. Aitana Alberti, Maria Zambrano i Zenobia Camprubi són algunes d'aquestes escriptores a les quals fa referència en el seu recital. L'artista va estar guardonada amb el premi José González Barrero l'any 2012 per la seva implicació en la recuperació de la Memòria Històrica a Zafrá (Badajoz) i reconeguda com a "Republicana de l'any" a El Borge (Málaga), entre d'altres.

Lloc: La Ciba (Pg. Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: martinezs@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/Republicanes-Dones27>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dijous 15 d'abril, 19 h

Exposició fotogràfica "La col·lectivitat agrària a Gramenet de Besòs durant la Guerra Civil" i xerrada a càrrec del Grup d'Història José Berruazo

Aquesta compilació de quinze fotos de Pérez de Rozas ens endinsa en uns fets, per a moltes persones desconeguts fins ara,

que van esdevenir a Gramenet de Besòs durant l'època de la resistència antifranquista, entre els anys 1936-1939. El fenomen de les col·lectivitats agràries –que no va ser més que una forma de gestió del sòl cultivable basada en el model anarquista–, es va estendre arreu del territori peninsular durant aquesta època i també va arribar a la nostra ciutat. Aquesta exposició ens mostra de manera gràfica com s'organitzaven i com vivien aquestes persones, en un context revolucionari de redistribució dels recursos. La presentació de l'exposició anirà acompanyada d'una petita introducció i contextualització dels fets a càrrec dels integrants del Grup d'Història José Berruezo.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. Santa Coloma, 104)

Inscripcions: sisquetagramenet@gmail.com

Organitza: Grup d'Història José Berruezo i Ca la Sisqueta

Dimecres 21 d'abril, 19 h

Presentació de llibre “El PSUC a Santa Coloma de Gramenet. 1936-1979”, de Chema Corral i Belorado

El llibre, editat per Ediciones Carena i amb pròleg de Carme Molinero, dona a conèixer el paper del PSUC a Santa Coloma

Fotografia de Pedro Madueño

de Gramenet des de la seva fundació, el 1936, fins a les eleccions municipals de 1979 i ens explica, des de Santa Coloma, la Catalunya metropolitana de les migracions dels anys 50, 60 i 70 del segle passat. Aporta innovació historiogràfica i contribueix a recuperar la memòria històrica i democràtica de Santa Coloma des de l'acció del PSUC a la ciutat. Aborda els aspectes polítics, socials i econòmics més significatius i la seva repercussió a la localitat, i ho fa analitzant els posicionaments, les actuacions i la participació dels militants “psuqueros” als moviments reivindicatius i antifranquistes que van anar configurant l'esdevenir històric de Santa Coloma.

Lloc: Biblioteca Singuerlín-Salvador Cabré (Pl. Sagrada Família, s/n)

Inscripcions: molinajuanas@gmail.com

Organitza: En Comú Podem Santa Coloma

Dijous 22 d'abril, 18.30 h

Lectura dramatitzada “Defensa'm perquè és mentida”, a càrrec de María Rodríguez, guionista i intèrpret

Aquesta lectura és el clam d'un home empresonat i condemnat a mort injustament que demana a la seva filla, en una última carta escrita a la presó, que el recordi i el defensi perquè

és mentida que hagi fet cap mal. L'únic delictes que ha comès és estar a la banda dels vençuts en una guerra terrible i absurda.

Lloc: Teatre Sagarra (C/President Companys, 27)

Entrades gratuïtes: <https://teatresagarra.koobin.cat/> o a la taquilla del teatre els divendres de 10 a 14 h o de 17 a 20 h

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Teatre Sagarra

Dissabte 24 d'abril, 11.30 h

Itinerari “Els secrets del Raval”, a càrrec de Joan de Déu Prats, periodista i escriptor

El barri del Raval de Barcelona ha estat, tradicionalment, la porta de l'emigració de Barcelona. També ha estat testimoni d'altres esdeveniments històrics rellevants, com per exemple, l'assassinat de Salvador Seguí “El Noi del Sucre”. “Els Secrets del Raval”

és una visita guiada plena d'història i històries que ens ajudarà a conèixer amb més profunditat tots aquests successos i que ens farà rememorar punts d'interès de la ciutat i altres curiositats.

Lloc de trobada: <M> Santa Coloma L1, 10.30 h

Inscripcions: museutorballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Dimecres 28 d'abril, 18 h

Conferència "Transgressores. De la Rive Gauche a la Primavera Republicana", amb la participació de Maria Àngels Cabré

La República també va significar una transformació en la subjectivitat i en les pràctiques amoroses.

Dones modernes que es van atrevir a viure el seu amor cap a altres dones en el marc dels cercles polítics i intel·lectuals del moment sense cap mena de prejudici.

La conferència anirà a càrrec de Maria Àngels Cabré, crítica literària, escriptora i directora de l'Observatori Cultural de Gènere.

Lloc: La Ciba (Pg. Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: martinezsz@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/Republicanes-Transgressores>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dijous 29 d'abril, 19.30 h

Projecció de la pel·lícula "Josep", amb presència de l'actor Sergi López

Febrer, 1939. Aclaparat per l'onada de republicans que fugen de la dictadura de Franco, el govern francès opta per confinar als espanyols en camps de concentració. En un d'aquells camps, dos homes, separats per un filferro de puaes, troben una amistat. Un d'ells és en Josep Bartolí, un dibuixant que lluita contra el règim de Franco. Un llargmetratge d'animació per Aurel, dibuixant de "Le Monde" i "Le Canard Enchaîné", amb música de Sílvia Pérez Cruz i narració de Sergi López, qui posa veu al protagonista.

Lloc: Teatre Sagarra (C/President Companys, 27)

Entrades gratuïtes: <https://teatresagarra.koobin.cat/> o a la taquilla del teatre els divendres de 10 a 14 h o de 17 a 20 h

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Teatre Sagarra

Divendres 30 d'abril, 18 h

La lluita de les dones contra el Feixisme: parlem de Neus Català amb Carme Martí, autora del llibre "La Paloma de Ravensbrück"

El paper de les dones en el combat contra el Feixisme ha estat una qüestió generalment oblidada per la historiografia. Neus Català va ser una referent d'aquesta lluita i, encara avui, creiem més que necessari fer honor a la seva memòria.

Català, que va morir el mes d'abril del passat 2019, va ser una activista antifeixista catalana, militant del PSUC i supervivent del camp de concentració nazi de Ravensbrück.

Carme Martí, filòloga catalana i escriptora, ens narra la vida de Neus Català a través de les seves paraules, una obra revisada per ella mateixa en forma de novel·la, que ens retracta les gestes d'una gran supervivent del feixisme internacional.

Lloc: Per confirmar

Inscripcions: suffragettescg@gmail.com

Organitza: The Suffragettes Santa Coloma

Dimecres 5 de maig, 18 h

Homenatge als colomencs deportats als camps d'extermini nazis i conferència d'Enric Garriga, president de l'Amical de Mauthausen

El 5 de maig, Dia Nacional d'Homenatge als Deportats i Deportades tindrà lloc un emotiu acte dedicat als colomencs que van patir la deportació als camps de concentració nazis. Aquest acte es durà a terme als jardins del Museu Torre Balldovina, davant del monument que recorda als veïns de Santa Coloma que hi van ser víctimes, un monument que és obra de l'escultor local Miquel Compte erigit l'any 1989.

L'acte comptarà amb la participació de joves de la ciutat que han participat en el projecte d'anada al Memorial de Buchenwald. També hi haurà inter-

pretació musical a càrrec de l'alumnat de l'Escola Municipal de Música Can Roig i Torres. Posteriorment, es durà a terme una conferència al Museu, a càrrec d'Enric Garriga, president de l'Amical de Mauthausen i altres camps i de totes les víctimes del nazisme.

Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i Amical de Mauthausen

Dijous 6 de maig, 19 h **Presentació del treball de recerca històrica del barri Llatí de Carlos Palacín**

Presentació de l'estudi *"El Llatí a peu de carrer"*, de Carlos Palacín, fruit de la convocatòria de les beques de recerca històrica de l'any 2018, que promouen treballs sobre aspectes inèdits en els camps de les ciències socials i humanes relacionades amb Santa Coloma de Gramenet.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. Pau Casals, s/n)
Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Museu Torre Balldovina

Dijous 6 de maig, 20 h **Espectacle teatral "Molotov"**

Fill de camperols andalusos va haver d'emigrar a Sabadell. Jove, tímid, però ple de coratge, va acabar escollint el camí del compromís polític. La clandestinitat li va imposar una vida encara més austera fins a l'extrem d'obligar-lo a renunciar al contacte amb els qui l'estimaven. Va seguir els seus ideals fins a ser assassinat. Aquest muntatge teatral de David Pintó i Joan Valentí està basat en el llibre "Caso Cipriano Martos",

del periodista Roger Mateos, on es reconstrueix la història d'aquest militant antifranquista mort el 1973.

"Molotov" és un muntatge teatral sobre la vida de l'activista en qüestió, mort després d'ingerir un còctel Molotov durant un interrogatori policial.

Lloc: Teatre Sagarra (C/President Companys, 27)

Entrades gratuïtes: <https://teatresagarra.koobin.cat/> o a la taquilla del teatre els divendres de 10 a 14 h o de 17 a 20 h

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Teatre Sagarra

Dimecres 12 de maig, 18 h **Conferència "Obreres. L'emergència del feminisme obrer"**

Dones protagonistes d'una lluita que va néixer de les barriades populars i industrials, vinculades al moviment obrer i als cercles lliurepensadors. Dones valentes que es van alçar contra les opressions de classe i de gènere en defensa dels seus drets i llibertats.

Lloc: La Ciba (Passeig de Llorenç Serra, 64)
Inscripcions: martinezs@gramenet.cat o al telèfon 93 462 40 92 Ext. 3708

Enllaç: <https://laciba.gramenet.cat/RepublicanesObreres>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - La Ciba. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Divendres 14 de maig, 18.30 h **El joc dels brigadistes**

Activitat multidisciplinària en homenatge a les Brigades Internacionals, que pretén donar a conèixer el paper de les brigades durant la Guerra Civil.

Les Brigades Internacionals van ser contingents de soldats voluntaris d'esquerres, arribats d'arreu del món, amb la intenció de donar suport al govern legítim de la Segona República durant la Guerra Civil Espanyola. El seu paper va ser fonamental durant la guerra, ja que algunes d'elles, com per exemple la XV Brigada Internacional, coneguda amb el sobre-

nom de Brigada Lincoln, procedent dels Estats Units, van lluitar en algunes de les batalles més dures del conflicte.

Aquesta activitat pretén reforçar la consciència democràtica i la memòria d'aquests soldats voluntaris. Es comptarà amb la presència i la col·laboració de l'Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya.

Lloc: Centre Pompeu Lab (C/ Pompeu Fabra, 22)

Inscripcions: pompeulab@gramenet.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Centre Pompeu Lab

Dijous, 20 de maig, 19 h

Taula rodona “La immersió lingüística al cinturó roig”

De la mà de joves historiadors d'arreu del territori català, obrirem el debat de com va influenciar i com es va aplicar la qüestió lingüística en la societat dels anys 80 en diferents parts del principat, i com posteriorment, els joves van ser els

hereus d'aquest mecanisme de recuperació de la llengua. Hi participen: David Vicente (historiador i editor de la revista “Ab Origine”); Cristòbal Cabrera (professor d'Història i membre del Grup d'Estudis Ripolletencs); Marc Comerma (historiador garrotxí i editor de la revista “L'Esperit”) i Oriol Corral (historiador colomenc).

Lloc: Centre d'Art Can Sisteré (C/Sant Carles s/n)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al telèfon 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Recollida d'objectes per a l'exposició “Las pequeñas cosas. De cómo los objetos guardaron una memoria perseguida”

“Las pequeñas cosas” és una exposició itinerant que pretén treure a la llum aquells objectes que van servir per recordar les víctimes del franquisme. En aquesta exposició trobem objectes, escrits, documents, cartes o fotografies, i es proposa agrupar-ho i convertir-se en un lloc on mirar la memòria d'aquest país. Petites coses que semblen insignificants, però que són les coses més importants que va guardar tota una generació. No és una exposició d'objectes de guerra, sinó d'absències, dels objectes que van utilitzar les famílies per recordar els seus éssers estimats quan van ser assassinats o desapareguts, a la presó o a l'exili.

És per això que demanem la col·laboració de la ciutadania perquè aporti objectes temporalment per fer possible aquesta exposició a Santa Coloma. Si voleu col·laborar-hi contacteu amb el Museu Torre Balldovina (tel. 93 385 71 42, correu museutorreballdovina@gramenet.cat)

Banc de memòria oral de Santa Coloma de Gramenet

Preservar la memòria històrica per salvaguardar les nostres llibertats i els nostres drets. El Museu Torre Balldovina continua amb la tasca d'enregistrament de colomencs/ques que ens vulguin ajudar donant el seu testimoni per a la configuració del Banc de Memòria Oral de Santa Coloma de Gramenet. Grans i petites històries i testimonis de com era la vida quotidiana en aquells anys tan difícils. Si voleu col·laborar-hi contacteu amb el Museu Torre Balldovina (tel. 93 385 71 42, correu museutorreballdovina@gramenet.cat)

TOTA LA PROGRAMACIÓ està subjecta a la situació sanitària, d'acord amb l'evolució de la pandèmia i les consegüents resolucions de la Generalitat com autoritat competent, que regulin la seva celebració.

Les activitats presencials es duran a terme al 50% de capacitat dels equipaments, amb cita prèvia i control d'aforament, sota la responsabilitat única de l'organització de l'activitat.

Vista de la Plaça de la República

Any 1935

#NOBLIDEM

Santa Coloma *Ens Uneix*

